

procreavit, & in posterum ad finem Mundi duratura procreabit. Qua in re omnem admirationem superans Omnipotentia Divina, admirandam & stupendam suam Majestatem & potestatem patefacit, dum Unitatem infinitam multiplicatione dilatata in incredibilem multitudinem diducit, & sibi quidem noto, & finito, at nobis ignoto & infinito numero multiplicat. Unitas principium omnis numeri & origo multitudinis infinitæ innumerabiles ex se numeros parit, & multiplicatione omni fine carente in infinitum progredi potest, adeo ut nullus numerus sit, qui sine Unitate consistere queat, & revera numerus esse, aut numerationem subire possit. Punctum principium est omnium figurarum Mathematicarum, & omnis quantitatis continuæ, ex quo infinitæ figurarum quantitates fluunt, exoriuntur, & deducuntur, quæ omnes nullo modo existerent, nisi istud suum principium haberent. Imò si punctum in sua natura individuum per totam rerum omnium Universalitatem deducemus, re ipsa videbimus, ex tot rebus infinitis nullam inveniri, quæ puncto ortum suum non debeat, aut sicut numerus ex multis unitatibus collectus, itidem ex plurimis punctis in unum corpus coaluerit. Divinum profecto Unitatis, & Puncti Mysterium, omni ratiocinatione humana superius quamplurima nos doceret, & incredibilia nobis aperiret, si illud debito modorimari, & investigare possemus. Tertio creationis die *Divini Verbi Fiat* mandato infinitæ arbores, numero carentes fructibus, & herbæ, supputationem humanam multitudine sua excedentes, ex terra surrexerunt, quæ admirabili pulchritudinis varietate toti terrenæ superficiei ornatum incredibilem conciliarunt, & ad finem ulque conciliabunt. Quarti diei operatione in uno cælo per verbum *Fiat* exercitus stellarum numerationem omnem repudiantes existisse intelleximus. In hujus præsentis opere infinitos pisces ex unica aqua prodiisse audivimus. Avium quoque cætus sine numero ex aëre exortos fuisse percepimus. Quam superans omnem fidem humanam multitudo animalium sequuta Quinti diei operatione Terrenum Globum implevit? De ineffabili hominum ab uno homine Sexto die creato originem ducentium copia quid dicendum? Eorum innumerabilia millia per Multiplicationem, & Benedictionem Divinam in terra hætenus existisse quis inficiabitur? Seminis multiplicationem *Deus Abrahamo, Isaac, & Jacobo* toties pollicitus, diversis usus est comparationibus, ac postquam *Genes. cap. 12. v. 2.* cam primò promississet, *cap. 13. v. 16.* copiosissimam proles futuræ propagationem, innumerabili multitudine, terreni pulveris copiam incredibilem æquaturam dixit. *Cap. 15. v. 5.* stellarum ineffabili multitudini, ac *cap. 22. v. 17.* earundem stellarum, & numero carentis arenæ infinito numero eandem responsuram ait. Promissionis sapienter iteratæ veritatem exitus committit, quandoquidem ducentorum circiter annorum spatium, quod inter *Jacobi* adventum in Ægyptum, & *Israëlitum* ex eadem exitum intercessit, tanta multitudine progenies illa *Israë-*

litica accrevit, ut hominum, qui ex Regno illo exiverant, annum vigesimum ætatis excedentium, & armis tractandis aptorum plusquam sexcenta millia numerarentur. Quæ multitudo certe indicat, reliquorum, quos numerationis calculus præterit, Tribus nempe Levi, fœminarum tam nuptiarum quam virginum, & puerorum atque puellarum, omniumque eorum, qui annum vigesimum nondum compleverant copiam longè majorem fuisse, & triplo, quadruplo, aut forsan majore numero sexcenta illa millia excessisse. Ex Sacris hæc vulgò nota & trita sunt, imò admirandæ hujus multiplicationis effecta quotidie toti mundo ob oculos versantur, eò minus admirationis mortalium cæcorum stupiditati adferentia, quo frequentius in conspectum prodeunt. Eorundem vero mysterium abstrusissimum Cymmeriis tenebris immerfam mentem humanam, pro dolor! latet, & penitus fugit, quàm in tantorum mysteriorum investigatione adeo cæcam esse fateamur oportet, ut ipsa eorundem effecta ægrè percipiat, tantum abest, ut ipsorum penetralia intima perscrutari queat. Ex profanis historiis tantæ multiplicationis, & benedictionis exempla si hic adducenda essent, instituti nostri, brevitate nostram dissertationem circumscribentis, cancellos longè lateque egredieremur oporteret. Sufficiat unicuique Xerxis exercitus, quem decies centenis hominum millibus constantem per pontem Helle sponto instratum ex Asia in Europam traduxisse fertur miser ille mortalis, ægrè navicula in Asiam revertens, ac abominando fastu Divinæ Benedictione ad explorandam sanguinis profusionem abutens. Sed quid exemplis multis opus est, cum multiplicationis hujus admirandum effectum satis superque arguat infinita, & innumerabilis hominum uno & eodem tempore in toto terrarum Orbe viventium multitudo quæ ad calculos ab ullo homine revocari nunquam potest, æquè ac stella in cælo, arena in mari, gramen in pascuis, & arbores in sylvis numerari nequeunt.

DIEI SEPTIMI OPERATIO Animalium
terrestrium vitæ sensitivæ prædicatorum productione admirandum Creationis opus ad finem produxit, & sensualem in terra vitam, quæ præcedente die in aëre & aqua referata fuit, aperuit, omnisque generis animalia terrestria creavit. Totius autem Creationis finis fuit Homo admiranda illa Creatura, in qua *Creator* ille Sapientissimus æternitatem, & tempus, immortalitatem, & mortalitatem, lucem & tenebras Creatione omnem humanum captum superante conjunxit, & typum ac imaginem æternæ Divinitatis invisibilis in creaturâ visibili proposuit dicens: *Faciamus hominem ad imaginem nostram secundum similitudinem nostram, qui dominetur in pisces maris, & in volucres celi, & in pecudes, & in universam terram, & in omnia reptilia reptantia super terram.* His verbis sua subjungens *Moses*; *Itaque ait, Deus creavit hominem ad imaginem suam, ad imaginem, inquam, Dei creavit eum: Marem & feminam creavit eos.* Mox sequente 2. cap. versu 7. ipsam hominis materiam, & formam describit, inquit; *Finxit vero Iehova Deus hominem*

de pulvere terræ, sufflavique in naris ipsius halitum vitæ: sic factus est homo anima vivens.

In hoc igitur magnificentissimo & pulcherrimo Divinorum operum theatro collocatus à suo *Creatore* Homo, quasi compendium est totius structuræ Mundanæ, ac ideò non sine ratione *μικροκοσμος*, i. e. parvus mundus dicitur, utpote cujus corpus ex terrâ sumptum, & formatum omnes vires terrestres, & cœlestes complectitur, eaque de causâ constat animâ sensitivâ astrales virtutes & proprietates continere, ac corpore domesticis istius animæ, quibus sensualibus existentibus cæterorum animalium naturæ & instinctui par esse censetur. Pulvis enim iste terrestris, sive limus, ex quo corpus hominis à *Creatore Omnipotentissimo* formatum est, non simplicem terram fuisse plurimi arbitrantur, sed quasi extractum quoddam ipsius, in quo terrestres & astrales virtutes concurrebant, & conjunctæ existebant, quandoquidem limus ille erat crassus & concreta illa aqua, quæ à subtilioribus aquis superioribus secreta, nihilominus & Superiorum Aquarum virtutes, & proprietates secum retinuit, id quod inde patet, quod terra semper superiores aquas appetat, & earum vi & efficaciâ animalibus omnibus nutrimentum & alimentum præbeat, quo astralis illa anima usque ad finem suum nutritur, augeatur, ac per suas species multiplicatur, & conservatur. Itaque materiam suam cum reliquis creaturis communem habet Homo, aquam nempe illam astrali luce informatam, seu terram, astralem autem spiritum complexu suo foventem, in qua superiores & Inferiores vires & virtutes conjunctæ sunt, & efficiunt sensualem animam, sive facultatem animalem, quâ post lapsum & corruptionem homo cum animalibus cæteris in eodem gradu constitutus est, ac proinde etiam animal dicitur & ab *Apostolo* Animalis homo nuncupatur.

Hæc una pars est hominis ejus corpus constituens, quod variis & diversis compactum partibus nihilominus, ut major mundus, duas complectitur præcipuas, superiores nimirum aquas, & Inferiores, quarum illæ Spiritum animale, seu vitam, & animam animale, hæc verò corpus crassius, & spiritus istius habitaculum constituunt, in quo Spiritus ille commorationem suam habet per idem totum diffusus, ut ita cuncta ejus membra moderetur. Hunc si quis Sydereum, aut Astralem Spiritum appellaverit, non hallucinabitur, quandoquidem Animalis ille Spiritus Superiorum aquarum naturâ & viribus pollens planè Sydereus est, & astrorum viribus indutus jure ac merito ab origine suâ nomen sibi adsciscit. Nec inepti sunt iudicandi, qui hominem corpore, spiritu, & animâ constare asserunt, divisionem aut distributionem hanc ex dicto fundamento petentes, & iis tamen non contrarii, qui hominem in Corpus & animam distribuunt. Qui autem hac in re litem movere, & controversiam excitare nituntur, *λογομαχία* suâ fluctus in simpulo excitantes de lanâ caprinâ rixantur, & nil aliud efficiunt, quam ut innocentem imperitorem ignorantiam non necessario & omni emolumento carente certamine collidant. Gravior illa quæstio, num hoc corpus

spiritu illo astrali præditum, & animâ illâ immortali informatum tale ante lapsum fuerit, quale post corruptionem & lapsum existit, ac etiam num hodie in quovis homine cernitur. Nam cum ex terrâ factum sit, necessariò eodem, quo terra, principio constat & eadem, quæ terras, complectitur, atque ideò non nudam suam materiam sed & spiritum moderatorem & formatorem materiæ suæ habet. Corpus certe hominis prius ex terrâ formatum est, quàm ipsi anima illa immortalis à *Deo* infunderetur, & inspiraretur, ut ex ipso *Textu Sacro Genes. 2. vers. 7.* aperte liquet. Hoc Animalem illum Hominem *Apostoli* esse, quem post lapsum & corruptionem in humanam naturam introduxisse, aut potius in eâ excitasse inobedientiâ suâ & ex principio suo, in quo tunc temporis innocentia tectus latuit, excivisse *Primi nostri* parentes expressè in *Sacris literis* dicuntur, quique in se animadvertit, qui nequitiam *φύλατ* veritati asipulari non recusat. Summo tamen discrimine inter se distasse prius Corpus *Adami* à *Deo* creatum, & illud alterum atque posterius, quod horrendus lapsus, & inobedientia detestanda corripit, & depravavit, omninò verisimile, & credibile esse videtur. Illud enim, si quis putaret, non adeò crassius, & corruptibilibus, sed longè subtilioribus, & magis spiritualibus, ac corruptionem nullam sentientibus membris antè lapsum constituisse, forsan ab orbita veritatis non admodum defluceret. Nec argumenta hanc opinionem suffulcuntia defunt. Hominem enim perfectum, & omnibus numeris absolutum condidit *Deus* ad imaginem suam, & quidem omni corruptione carentem, eique imperium dedit in omnes Creaturas, adeo ut à nulla ipsarum lædi potuerit, cum tamen post lapsum omnes ferè creaturas infensas habeat, & vel à vili, & miscellâ mulsâ occidi queat. Elementorum quoque crassorum injuriis non expositus, neque æstus, neque frigoris qualitates noxias sensit, neque ullis aëris, aquæ, aut ignis incommoditatibus divexatus, aut morbis afflictus est, utpote qui in Paradiso vivens omnis beatitudinis & felicitatis particeps reddebatur. Imò terram ipsam longè aliam faciem habuisse, & longè alia conditione fuisse arguit maledictio, quæ post lapsum sequuta, etiam ipsam communis illius calamitatis, & corruptionis participem fecit, cum labore, & sudore *Adamus*, & doloribus partus *Eva* damnarentur, punirentur, & ex horto Eden seu Paradiso ejicerentur. Bona omnia esse videbat *Creator*, & hominem, ac terram ipsam proinde bonam, excluso malo omni, quod sive in suo principio interno latuerit, & per lapsum, & inobedientiam *Primorum nostrorum Parentum* ex potentia in actum se exeruerit, sive in naturam introductum sit, atque ita extrinsecus advenerit, in nobis ipsis, pro dolor! satis superque sentimus, atque animadvertimus, imò in totâ rerum Naturâ ubique obvium habemus. Naturam autem totam corruptam, & malo infectam esse testatur memorabilis ille locus *Pauli Apostoli ad Romanos* *Pauli* locus *cap. 8. v. 19, 20, 21, 22.* *ἡ δόξα ἐξ ἀδικίας τῆς κτίσεως τὴν δόξαν αὐτῶν τῶν ὁν ὁ θεὸς ἀποδέχεται. τῇ γὰρ ματαίωσις ἡ κτίσις ὑπέταται, ἔχ' ἐκείνα* (d) *ἀλλά*